

**Svar och lösningsförslag till ks2, 25 februari 2013,
i SF1662 Diskret matematik för CL1**

- 1) (För varje delfråga ger rätt svar $\frac{1}{2}p$, inget svar $0p$, fel svar $-\frac{1}{2}p$)
- a) För fibonaccitallen F_n (se uppgift 5) gäller $F_{n+1} = F_{n-1} + 2F_{n-2}$ för $n = 2, 3, \dots$. [Nej, $2F_{n-1} + F_{n-2}$ skall det vara.] X
- b) $A \setminus (B \setminus C) = (A \setminus B) \cup (A \cap C)$ är sant för alla mängder A, B, C [Ja, ses t.ex. med venndiagram.] X
- c) Om A och B är mängder och $A \times B \subseteq B \times A$ gäller säkert att $A = B$. [Nej, endera kan vara $\emptyset$ också.] X
- d) Både ekvivalensrelationer och partialordningar är säkert transitiva. [Ja, det ingår i definitionerna.] X
- e) Om $f : X \rightarrow Y$ är surjektiv och $g : Z \rightarrow Y$ är inverterbar är $g^{-1}f : X \rightarrow Z$ säkert surjektiv. [Ja, g^{-1} är inverterbar, så bijektiv, så surjektiv, så känd sats.] X
- f) Det existerar en injektion $f : \mathbb{Q} \rightarrow \mathbb{Z}$. [Jadå, $\mathbb{Q}$ och $\mathbb{Z}$ är båda uppräknliga, så det finns en bijektion, som ju är en injektion.] X

sant	falskt
	X
X	
	X
X	
	X
X	

2a) (1p) Vi söker en funktion $f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{N}$ som är surjektiv, men inte bijektiv.

Lösning:

Ett exempel är $f(x) = |x| = \begin{cases} x, & x \geq 0 \\ -x, & x < 0 \end{cases}$. $f(x) = x$ för alla $x \in \mathbb{N} (\subset \mathbb{Z})$, så f är surjektiv, men $f(-1) = f(1) = 1$, så f är inte injektiv, alltså inte bijektiv.

Svar: Ett exempel ges av $f(x) = |x|$ (och ett annat av $f(x) = \max(x, 0)$).

b) (1p) Vi skall finna mängder X, Y och funktioner $f : X \rightarrow Y$, $g : Y \rightarrow X$, sådana att $(gf)(x) = x$ för alla $x \in X$ och g inte är en injektion.

Lösning:

Eftersom g inte är injektiv, kan vi låta $1 \in X$ och $a, b \in Y$ med $g(a) = g(b) = 1$. $f(1) = a$ ger då $(gf)(1) = g(f(1)) = g(a) = 1$, så om vi tar $X = \{1\}$ och $Y = \{a, b\}$ är saken klar.

Svar: T.ex. $X = \{1\}$, $Y = \{a, b\}$, $f(1) = a$, $g(a) = g(b) = 1$.

2c) (1p) $M = \{\emptyset, 3, 4\}$ och $N = \{M, \{\emptyset\}, 4\}$. Vi skall finna alla element i $M \cap N$ och avgöra om $\emptyset \subseteq M \cup N$, $\{\emptyset\} \subseteq M \cup N$ och $\{\{\emptyset\}\} \subseteq M \cup N$.

Lösning:

$M \cap N = \{x \mid x \in M \text{ och } x \in N\}$, så $M \cap N = \{4\}$, $\emptyset \subseteq X$ för alla mängder X , så $\emptyset \subseteq M \cup N$, $\emptyset \in M \cup N$ (ty $\emptyset \in M$), så $\{\emptyset\} \subseteq M \cup N$ ($\emptyset$ är ju enda element i $\{\emptyset\}$), $\{\emptyset\} \in M \cup N$ (ty $\{\emptyset\} \in N$), så $\{\{\emptyset\}\} \subseteq M \cup N$ ($\{\emptyset\}$ är ju enda element i $\{\{\emptyset\}\}$).

Svar: $M \cap N = \{4\}$ och svaren på de andra frågorna är alla 'ja'.

3) $X = \{a, b, c, d\}$, $M = \{(a, b), (b, b), (b, c), (d, d)\}$ och
 $N = \{(a, a), (a, c), (b, a), (c, a), (c, b), (c, c), (d, a), (d, b)\}$.

Vi söker (a, 2p) $N_a \subseteq N$, så att $M \cup N_a$ är en **ekvivalensrelation** på X och
(b, 1p) $N_b \subseteq N$, så att $M \cup N_b$ är en **partialordning** på X .

Lösning:

a. Reflexivitet ger att $(a, a), (c, c) \in N_a$. Symmetri ger att $(b, a), (c, b) \in N_a$. Transitiviteten ger $(a, c), (c, a) \in N_a$. Dessa räcker för att göra $M \cup N_a$ reflexiv, symmetrisk och transitiv, dvs till en ekvivalensrelation (och inget annat kan läggas till, med den givna N).

b. Reflexivitet ger att $(a, a), (c, c) \in N_b$. Transitiviteten ger $(a, c) \in N_b$. Dessa räcker för att göra $M \cup N_b$ reflexiv, antisymmetrisk och transitiv, dvs till en partialordning (och inget annat kan läggas till, med den givna N).

Svar a: $N_a = \{(a, a), (a, c), (b, a), (c, a), (c, b), (c, c)\}$,

b: $N_b = \{(a, a), (a, c), (c, c)\}$

4) (3p) Vi skall visa med naturlig deduktion att $\neg(A \wedge B) \vdash A \rightarrow \neg B$.

Givna härledningsregler: antagande, DN, $\wedge E$, $\wedge I$, $\rightarrow E$, $\rightarrow I$, $\neg E$, $\neg I$.

Lösning:

1	(1)	$\neg(A \wedge B)$	premiss
2	(2)	A	antagande
3	(3)	B	antagande
2,3	(4)	$A \wedge B$	2,3 $\wedge I$
1,2,3	(5)	$\perp$	1,4 $\neg E$
1,2	(6)	$\neg B$	3,5 $\neg I$
1	(7)	$A \rightarrow \neg B$	2,6 $\rightarrow I$

Saken är klar,
ty slutsatsen på rad 7 beror bara
av premissen.

5) (3p) Fibonaccitallen $\{F_n\}_{n=0}^{\infty}$ definieras, som vanligt, av $F_0 = 0$, $F_1 = 1$ och $F_{n+2} = F_{n+1} + F_n$ för $n = 0, 1, 2, \dots$.

Vi skall med induktion visa att $F_0 + F_1 + \dots + F_n = F_{n+2} - 1$ för $n = 0, 1, 2, \dots$

Lösning:

Vi skall visa påståendet $P(n) : F_0 + F_1 + \dots + F_n = F_{n+2} - 1$ för $n \in \mathbb{N}$.

Bas: $VL_0 = F_0 = 0$, $HL_0 = F_2 - 1 = (F_0 + F_1) - 1 = 0 + 1 - 1 = 0$, så $P(0)$ är sann.

Steg: Låt $k \in \mathbb{N}$ och antag $P(k)$, dvs att $F_0 + F_1 + \dots + F_k = F_{k+2} - 1$.

Då är $VL_{k+1} = F_0 + F_1 + \dots + F_k + F_{k+1} = VL_k + F_{k+1} \stackrel{\text{ind. ant.}}{=} HL_k + F_{k+1} = F_{k+2} - 1 + F_{k+1} \stackrel{\text{def. av } F_i}{=} F_{k+3} - 1 = HL_{k+1}$, dvs $P(k+1)$ blir sann och vi har visat att $P(k) \Rightarrow P(k+1)$ för alla $k \in \mathbb{N}$, **steget är klart**.

Induktionsprincipen ger nu att $P(n)$ är sann för alla $n \in \mathbb{N}$, **saken är klar**.

